

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI HIRDA:

Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Időközben a lap szellemi részét minden közlemény. Kéziratok levelek vissza nem adtnak. Bérmontatlan levelek csak ísmert kezelt fogadtatnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 f. — Félévre 5 f. — Negyedévre 2 f. 50 kr. — Egy óra 1 f.

HIRDETÉSI DÍJ:

Ottahonnan postán egy évre beiktatásért 5 kr. — Részletdíj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilvánt. 4 hasábon postaköltséggel 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Rózsater, Kardos-ház, 16. szám.

Időközben a lap szellemi részét minden közlemény. Kéziratok levelek vissza nem adtnak. Bérmontatlan levelek csak ísmert kezelt fogadtatnak el.

Egy kis felvilágosítás.

Tisztelt lapotársunk: a »Debrecezen« nem igen szokott szerencsés lenni, valahányszor a pénzügyi sikkamlós terére próbálja intézni hazafias lépteit. Ilyenkor rendszeresen megesik vele az emberi dolog, hogy a számok labirintjában eltéved.

Shapáry gróf pénzügyi előterjesztései ugyan épen világosságuk és egyszerű, könnyű áttekinthetőségük által válnak ki, a napokban megjelent állampénztári kimutatásnál pedig csak egy kis türelemre lett volna szüksége a »Debrecezen« vezércikk írójának, hogy végig olvassa az egészet, mielőtt kiáll a nagy közönség elé itélmi eleve nek és holtak fölött.

Mert ha legalább végig méltóztatott volna olvasni, talán nem hártult volna most reánk az a felebaráti kötelesség, hogy eltévedt kollégánkat a labirintusból kivezessük.

»3,015,893 frrtal vett be a pénzügyminiszterium kevesebbet a jelen év második negyedében mint tavaly« — hirdeti lapja élén a legutóbbi számban a mi tisztelt kollégánk s e nevezetes fölfedezés örveletes alkalmat nyújt neki, hogy amugy isten igazában leszídjja a Tisza-kormányt.

Természetes, hogy az ékes titulusok közül, melyekkel a kormányt illeti, nem maradhat ki a »vérszopó nadály«. Ez már benne van a tisztelt kollégák pennájában, az adja meg az egészek savát, borsát. Ez a szelbali konyha gusztna.

Egy idő óta ugyan azt hittük már, hogy a »Debrecezen« megtisztult az efféléktől, — mert tessék elhinni, hogy lehetne ám függetlenségi párti lapot szerkeszteni ilyen nem igen izletes garnirung nélkül is; — de hát ne tessék hinni, hogy mi a miatt valami nagyon felbőszülünk, csak szanakozunk azon, a kinek izlésével összefér ez a vérszopó nadály stylus.

Tehát ez a »vérszopó nadály«, már t. i. a Tisza-kormány a jelen év első negyedében kegyetlenül hozzá látott a szí-

váshoz, be kellett tehát következni az óriási adóvégrehajtások után a visszaesésnek: a második évnegyedben már három millióval kevesebb jött be, mint tavaly. A mint azt tisztelt lapotársunk »előre megmondta«, de »idején nem hallgattatván meg, elejét nem vehette a bajnak, mely most már teljes mérvben jelentkezik.

Dehogy jelentkezik! Tessék csak végig olvasni azt az állampénztári kimutatást, — de végig! hát akkor meg tetszik látni azt is, hogy nemhogy három millióval lett volna kevesebb a bevétel, mint a múlt évi hasonló évnegyedben, hanem 6,946,944 forinttal több.

Vagy ha a rendkívüli bevételi címeket el is hagyjuk — mert p. az államjövők eladásából befolyt összegeket nem is számíthatjuk a jövedelem emelkedése közé, — ha tehát csak a rendes bevételi címeknél maradunk, még akkor is netto 1,182,206 frrtal több folyt be a jelen év II-ik negyedében, mint tavaly.

Ezt olvashatja ki minden olvasni tudó ember az állampénztári kimutatásból, mert azt nem lehet kétféleképp olvasni. A számok világosan beszélnek.

Hogy a vérszopó nadályok nem szívták ki az adózó nép minden fillérét már az első évnegyedben, annak legvilágosabb bizonyítéka az, hogy a II-ik évnegyedben az egyenes adókból 655,020 frrtal több folyt be most mint tavaly.

No tisztelt kolléga, mit tetszik ehez mondani?

Tisztában vagyunk, hogy mi lesz erre az önök felelete. Egyet fordítanak a köpönyegben s azt mondják: no ha több jött be, hát az csak annak tulajdonítható, hogy az adóprést meg jobban megnyomta a kormány. A vérszopó nadály még többet szívott!

Hanem több ám a jövedelem az idén mint tavaly bátorodunk megjegyezni, nemcsak az egyenes adóknál, hanem p. a fogyasztási adóknál is 191,315 frrtal, a fogyasztási adóvisszatérítésnél 33,329 frrtal,

a dohányjövédéknél 158,792 frrtal, a bányajövédéknél 150,472 frrtal, az állami jószágoknál 291,964 frrtal stb. — No már ezekhez aztán az adóprések semmi köze. Már itt csak t. lapotársunk is megengedi, hogy ezek az adatok bizony a közvagyonosodás emelkedését mutatják. Nem lehet a kormányt az emberekre rá parancsolni, hogy több dohányt szívjanak, több húst egyenek, több bort igyanak mint tavaly. Ha mégis tessék, hát az bizony azt jelenti, hogy több a pénzük.

Nem állunk tehát oly kétségbeesetten, mint a »Debrecezen« olvasóival elhitetni akarja. — megengedjük, hogy nem roszhiszeműleg, csak ártatlan tévedésből.

De az ilyen tévedéseket egy hírlapírónak, a ki közönségét akarja oktatni, ki kell kerülni. S könnyen ki is kerülni, csak máskor olvassa végig, habár unalmasnak találja is, a kimutatást, mielőtt a nagy közönség előtt hozzá szól.

Akkor meg fogja látni, hogy az a három millió, a mit most a jövedelem fogytásának képzelt, nem jövedelemfogyás, hanem a számadási deficit az II-ik évnegyedre, mely az ez évnegyedben tett rendkívüli nagy kiadások folytán (csak a budapesti vasút építésére harmadfél millió, Tiszaszabályozásra egy milliónál több, másfél millió a budapesti központi pályaudvar építésére stb.) származott.

— A közlekedési miniszterium megszűntetéséről szóló hír, mely a tegnapi budapesti lapokban olvasható, mint illetékes helyről értesülünk, teljesen hamis és alaptalan.

— Radvánszky Béla báró helyére Zólyomgye korpónai kerületében, mint a »P. N.« értesül, Nemeskéri Kiss Pált, Kiss Miklós ezredes fia fogja a szabadelvű párt képviselőjelöltnek fölleptetni.

— Az allandó gazdasági tudósításokat a földmívelési miniszter fölszólította, hogy a havonként kétszer küldeni szokott jelentéseken

kívül, e határidők közben felmerült fontosabb eseményekről, minők: korai vagy késői fagyok, jégverés és elemi csapások, tömegesen fellépő káros rovarok, vagy növényelősdiék, hosszán tartó szárazság után eső stb. — azonnal külön tudósítást, fontosabb esetekben táviratilag is küldjenek.

Debrecezen város monographiájának ünnepélyes átadása.

Debrecezen, aug. 12.

Szép és városunk történetében örök emlékezetes ünnepély folyt le csütörtökön delután a városháza nagy tanácstermében, a mikor is az orvosok és természet vizsgálók vándor gyűlése alkalmára készült Debrecezen város monographiáját nyújtották át annak írói városunk képviselőtestületének, illetve annak élén álló Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester urnak.

Az ünnepélyhez Körössy Sándor orsz. képviselő, városi tisztviselők, képviselő testületi tagok, tanárok, ügyvedek stb. igen tekintélyes számban jelentek meg, kik előtt miután Simonffy Imre polgármester ur az összejövetel czélját néhány szóval előadta, megjelentek a monographia érdeműs irói (neveiket csütörtöki számunkban elsoroltuk) élükön Dr. Zelizy Dániel ural, ki a lelkes eljenzés lecsillapulta után a következők igen szép beszéd kíséretében nyújtotta át Debrecezen város monographiájának egy példányát.

Nagyságos polgármester ur! Tekintetes városi tanács! Igentisztelt nagyérdemű közönség!

Kik itt mint Debrecezen város egyetemes leírásának írói megjelentünk az 1880-ik év május 13-án kelt megbízatásunk s közzétűlési végzésbe foglalt miként teljesítéséről számot adni jöttünk ide.

Nem azért mintha emlékezetünk hűtlen volna, hanem mert nem multhatatlan szükség régibb keletű érteseket itt most, esetlenül — elmulasztottunk annak felemlyését mely elismerő gondolatokkal üdvözöltük mi Debrecezen város törvényhatósági bizottságát oly végzés hozataláért mely végeredményében a hazai könyv irodalomnak gyarapításában leli tel nem mindennapi végrehajtását.

A „Debrecezen Ellenőr“ tárczája.

Debrecezen sz. kir. város egyetemes leírása.

Szerkesztette Dr. Zelizy Dániel. Kiadta Debrecezen szab. kir. város.

II

Röviden el volt mondva lapunk legutóbbi számában a könyv tartalma. Lapozunk most bővebben benne.

Mindenekelőtt feltűnik az egyöntetűség, mely az egész nagy munkán átleg s azt a szó teljes értelmében egységes egészsze teszi. Nem a styl egyformaságát értjük, mely annyit különböztö író mellett, mint a meynin e nagy könyv létrehozásán dolgoztak, lehetetlen de nem is szükséges. Minden író megtarthatja saját egyéni jellegét és irmodorát s a könyv azért mégis egyöntetű lehet. Nem családunk, ha ez egyöntetűség, mely a részek összeillesztésében, minden egyes résznek kellő arányában s egyiknek mintegy a másikat kiegészítő voltában nyilvánul, főké a szerkesztő fáradságtalan buzgalmanak s helyes érzékének tulajdonítjuk, de elismerésünket kell kifejeznünk az egyes szakaszok érdeműs irói iránt is, kik közös összeműködésükkel e könyvet ily egészsze alkotni segítettek.

Szerencsésen kikerülték a szerkesztő és írórsái az eféle monographiák egy másik nagy hibáját is: az apró fejezetekre és §-okra szaggatást, mely az iskolai könyvek szárazságának és merev szétforgácsolásának bélyegét nyomva rá, gyakran élvezhetlenné teszi az e nem legbecsesebb dolgozatokat is.

Az első rész: a természeti viszonyok leírása 13 1/4 ivet foglal el. Itt először is Tükös Imre városi mérnök nevével találkozzunk, ki nagy szorgalommal állította össze a városnak és határának földrajzi leírását. A kiszámítások egyrészehez a katonai földrajzi intézet s a m. kir. háromszögmereti hivatal ada-

itait használta, más részét azonban saját lejt mérési nyomán állapított meg.

Érdekes megtudnunk e fölmérésekből, hogy Debrecezen határának hossza nyugatról kelet felé saknem 10 mértföld. Legnyugatibb pontja a Tisza folyóra, a legkeletibb pedig a nagy Csere keleti szelére esik oda, hol a maratonfalvi és vámpórcsi határok összességellenek. Távolsága Debrecezennek a budapesti dél-körtől (a gellérthegy hajdani csilagda dél-körtől) a debreczeni nagytöplom nyugati tornyáig) 193,999 65 100 méter. Legmagasabb pontja a városiak a Domb-utczán van, 121, 40 méter a tenger színe felett legalacsonyabb a külső Salétrum sor 110,61—110,21. A legalacsonyabb pontot a debreczeni határban a Tisza partján találjuk: 83,80 méter a legmagasabb a Pallag délkeleti részén a belső legelő szelén lévő domb 135,80 m Debrecezen egész határa 166,286 hold és 1449 □ öl.

A határnak csak nyugati szelét érinti a Tisza. Magán a debreczeni határon keresztúlmenő vizek az egy Hortobágy kivételével mind csak apró erek; mindamelllett 3000 holdnál többre rug azon terület, melyet allandóan víz borít, esős években még sokkal többre.

A következő szakasz, mely az ehajlati viszonyokat ismerteti, Szűcs Mihály gazd. tanintézetű tanár munkája, kinek már irodalmi téren ismert neve van. A számos rovatos táblázattal ellátott szakasz nagybecsnű ügyesen csoportosított meteorologiai följegyzéseket tartalmaz. Ki kell itt emelnünk e följegyzések közül Tamassy Károly a városzerte köztiszteletben álló öreg gyógyszerész ur érdemét. 1853 tól egész 1874 végéig töle erednek e meteorologiai följegyzések, csak azóta vette át az észlelések vezetését a helybeli gazdasági intézet.

E számok a hőmérséklet nagy ingadozását mutatják nálunk, mint minden a világtegeréktől teljesen elszigetelt vidéken. A 10 utóbbi év alatt legnagyobb hideg 1880. január 20-án 24 fok C. legnagyobb meleg pedig 1872 augusztus 2-án volt: 35,2 fok C. A nyár közepmelege nagy, de épen ennek köszönhetjük buzánkat, borunkat, repczénket stb. Tavasz

idő járásunk hűvös és nedves. Telünk nem egyforma, nem tartós. A száraz fagyok sok kárt okoznak az őszi vetésekben.

Veterian tudósnak Dr. Török József főiskolai tanár s a magyar tudományos akadémia tagja két szakaszt írt. Egyik Debrecezen határának geologiai ismertetését, mások Debrecezen rovar faunáját foglalja magában.

Debrecezen határában a földszínen tulajdonképp csak kétféle talajemet különböztethetünk meg, t. i. a várostól nyugatra eső határközépen egész a Tiszáig a fekete agyagos talajt, a keletre eső részen pedig a homokost. Debrecezen épen a szelén fekszik azon homoktengernek, mely Szabolcsmegyét mondhatni egészen elborítja s Nyírség, név alatt ismeretes. Az elválasztó határvonalat a homok és fekete agyag közt Debrecezen szomszédságában a Tóczó nevű kis patak folyása kepezi, mely a hajdanokban Dr. Török József okadatott véleménye szerint egyszerű folyam lehetett.

A homok és fekete agyag talajon kívül alárendelt kisebb területre szorítkozva előfordul még a szikes talaj mind két néme. Egyik az ugynevezett vakszik, kopár, szürkésfehér színű, melyen semmi növény sem terem. Így föltek legnagyobb számmal Debrecezen és M. Pércs közt fordulnak elő, a pírcsi lapon. A másik a szikós talaj, mely hajdan nevezetes iparságra, a szappan gyártásra adott alkalmat Debrecezen vidéken. A szikós összesepre sok embernek adott foglalkozást. 10,000 mázsa szikósot termeltek és gyártottak Debrecezen vidékén míg az angol gyártmányu szikós olcsóságánál fogva utat nem tört hazánkba is s tönkre nem tette e hazai iparágat.

Sok a szikós tó is a Debrecezen vidékén, melyeket hajdan szikós előállítására használtak, most nemelyiket furdól használják. A geologiai szakaszt a Debrecezenben átfurt földrétegek táblás sorozata zárja be, melyeket érdemes tudósnak 312 labnyi mélységig tett furások után 15 rendbeli kutból nyert próbákból állapított meg.

A növénytanú és állattani ösmertésben Kovács János főiskolai tanár több mint 30 évi

dus tapasztalatainak eredményét mutatja be. Evek hosszú során át gyűjtött adatok teszik kéjessé arra, hogy Debrecezen vidékének elégé változatos floráját állítsa elő. 1139 növényt jegyez föl, mint a melyek Debrecezen területén előfordulnak, némelyike ugyan már nagyon ritkán, kivesző felben.

Az állatok névsorába, hogy teljes legyen, fölvette azon őszallatokat is melyeknek maradványai városunk határában találtak a főiskolai muzeumba megtekinthetők.

Végül Dr. Török Józsefnek nagy buzgalommal gyűjtött debreczeni rovar faunájának hosszú névsora zárja be az első részt.

Bátor halál.

Id. Dumas Sandortól.

A nápolyiak és szicíliaiak gyűlölik egymást, mint az irek és angolok, belgák és hollandusok, lengyelek és oroszok, portugallok és spanyolok.

Rövid idővel Palermóba érkezésünk előtt, különös esetet idézett elő.

Egy nápolyi katona, hogy mi bünért, nem tudom, föbelövetésre iteltetett.

Minthogy a nápolyi katonák, főké a szicíliaiak mellett, nem állanak valami különös bátorság hírében, a szicíliausok lázas türelmetlenséggel várták az ítélet végrehajtást, kíváncsiak lévén rá, hogyan hal meg egy nápolyi?

A nápolyiak is nyugtalanok voltak, ók bátrak, ha a veszély felkorbácsolja őket de a halállal nem tudnak hideg vérral farkasszemet nézni; ha földiök gyáván halna meg, a szicíliausok diadalmaskodnának, s az összes nápolyiak meg volnának gyalázva. A helyzet oly kritikus volt, hogy a tiszték irtak a nápolyi királynak kegyelemért.

De ez a katona bűne súlyos volt, gondolom egy följobbalóját sértette meg, s a fegyelem szempontjából szükség volt a szigorú példaadásra és a különben jószívű király azt azenete, hogy nem gördíthet akadályt az ítélet végrehajtása elé.

IGÉRVÉNYEK

Magyar sorsjegyekre augusztus 14.

Osztrák földhitel sorsjegy. augusztus 16

Magyar sorsjegyek egész 3 frt, fél 1.75 és bélyeg. Főnyeremény: 150.000 frt o. é.

Osztrák földhitel sorsjegyek. 1 forint és bélyeg. Főnyeremény: 50,000 frt o. é.

Allami jótékonyági sorsjegyek ára 2 forint. Huzás augusztus 10-én. Főnyeremény - 60.000 frt.

Előlegek mindenféle értékpapírra, arany- és ezüst-neműekre.

Ugyezintén a fővárosi és a helybeli lapok egyes számai naponta kevéssel a vonat megérkezése után kaphatók.

Katz Jakab, termény-bizományi üzletében főpiac, Teleky-utca sarkán.

Szobafestő.

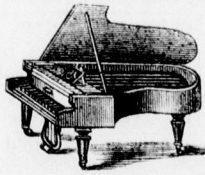
Van szerencsém a n. érdemű közönségnek becses figyelmébe ajánlani, hogy mindenféle szoba-festést, fényezéselést, tapéta ragasztást, padló-lagozást és más e szakba vágó munkákat legjobb izléssel és a legújabb legújabb árban felvállalom és azokat pontos időre teljesítem; a munkát legújabb és legnagyobb vállalkozásaim megtekinthetők. Vidékieknek szintén ajánlom magam szíves pártfogásába. Debreczen, cser-utca 2365. sz. a.

Konrátovcics János, szobafestő.

GIRAUD OTTMÁR fogász Nagyváradról.

Tisztelettel értesíti a t. cz. közönséget, hogy e vásár alatt ép úgy mint minden helybeli vásár alkalmával a fogfájásban szenvedőknek mind műtéti, mind technikai tekintetben, a legújabb rendszerek szerint s a legnagyobb kímélet mellett szolgálatára áll, fogak és egész fog-sorok készítése, avagy platina, cement vagy amalgam általi plombirozás, fogak tisztítása és reszelése, valamint tovább meg nem tartható fogak és foggyökerek kihúzásával.

Lakása: Széchenyi-utca Mencze-ház 1813.



Zo go a vidékre részletti etés melle t.

Mindenemü Salon- és rövid alaku zongorák valamint Pianinok

Mayer Vilmos (Cramer Gottfried) Bécs, világhírű kivitelű czég gyarából 380, 400, 450, 500, 600, 650 frt arakban kaphatók.

THIERFELDER A. zongora-raktárában Bécs, VII. Burggasse Nr. 71.

Első rangu egészségi és asztali-viz.

Lipóczi lithion-forrás

Salvator

vastartalom nélkül, gazdag term. szénsavtartalommal, borsavas Nátron s szénsavas Lithionban (0.32843 literként) (0.12495 literként.) Lipóczi forrás igazgatóság Eperjesen. Kapható minden ásványvízkereskedésben és a legtöbb gyógyszerárban. DEB RECZENBEN: Csanak József, Geréb Fülöp és Rickl J. Z urak kereskedésében.

Az emléklapok szerkesztősége jutányos áron hirdetésekért is elfogad. Az ide seregülő számos idegenekre való tekintetből ajánljuk a hirdető közönség figyelmébe az emléklapok hirdetői közönség szerkesztőségi iroda Kardos-ház, Rózsa-ter. 16. szám.

A dal- és zene-egylet tisztelt pártoló tagjai figyelmébe tételnek, hogy veres pártolók dalárkalapok Széchenyi-utca elején készült Jakabnál, dalárkönyvi emléklapok készítésére kaphatók, egyszersmind Lőrincnek, hogy az ünnepély tartamára magukat azokkal ellátni sziveskedjenek, a megjelölt hó 16-án a vasúthoz ki- és bevonuláshoz minél nagyobb számmal csatlakozhassanak. Az elnökség.

A 16-ik huszárezred ma délután 3 órakor lövésznyt rendezett Derecskén. Összesen öt futás volt és ezek közül három a legényesség számára, melyekhez a tisztelet díjakat a tiszt kar adta. A másik két futásban a tisztek, kadetok és egy éves önkéntesek vettek részt.

Színházi jegyek a dalárünnepélyeken A városunkban megtartandó Dalárünnepélyeknél közreműködő művészi bizottság mint érte-szülünk főleg az idegenek érdekeitől úgy intézkedett hogy addig míg szivesen látott vendégeink meg nem érkeznek a színházi előadások semmiféle előjegyzést vagy előleges lefoglalást meg nem enged. És ez tekintve a nagy-számú idegen vendégekkel szemben színházunk elégtelen voltát, így van csak helyesen, mert nem képzelhetünk valami nagyobb figyelmetlenséget, mint ha magokat előre bejelentett városunkat látogatóikkal megviselték kedve-vendégeink éppen a dalárök által eszközölt nyilvános előadásokról kiszorítottatnánk. Ebből nyilvánvaló az is csak helyeselni lehet, hogy minden egyes előadásra a színházi jegyek külön-külön csak az előadás napján adhatók ki, mert így valószínűbb van tevé hogy kedves vendégeink ha nem minde előadásra de lehetőleg mentől többre bejutnának, mintán a szíves házigazdákrol folsen lehet tenni hogy az ez iránti gondoskodást k-szszéggel ne teljesít-nék. Nem könnyű feladat van ezen bizottság-nak jól tudjuk, a mennyiben a helybeli érde-kek sem mellőzhetők egészen, és csak mel-tányosan jár el ha a Dalárök ügye iránt úgy ezek előtt mint különösen most szíves támog-atást tanúsító lakos társaink némi figyelemben részesítik. Mi hisszük és reménylünk, hogy a bizottság az elvül kitűzött szigorú pártalan-ság mellett megtalálja az egyedüli módot arra nézve, hogy minden igények lehetőleg kiele-gítessenek, s a nem érdemelt kellemetlensé-gekblől minél kevesebb jusson osztályrészül.

A debreczeni tüzoltó egylet is képviselve van Zalaegerszegen a magyar tüzoltók országos közgyűlésén, mely tegnap nyit meg s kiállításal lett egybekapcsolva. A kiállítás nem nagyterjedelmű ugyan, de szerfölött érde-kes. A budapesti nagyobb czégek és a vi-déki tüzoltó-egyletek szerepelnek, mint kiál-tások. Az érkezett vendégeket nagy ünnepélyessé-gekkel fogadták. Diadaldapu van emelvé s az egész város felzúzólvá. Hatvanhárom magyar tüzoltó-egylet küldöttei vesznek részt e közgyűlésben.

A „Bika” fényes tanczterme annyira elkészült, hogy a 20-án rendező nagy dalár-bált ott lehet megtartani Harmincz páholy van, melyekre előjegyztetni lehet a dalár-rendező bizottság zenédei központi helyisében. Ára 3 forint.

A lótenyésztési díjazás holnap lesz a nagyerdőn, melyre ismételve felhívjuk a t. közönség figyelmét. Az állami díjak e kiosztása mindig nagy ünnepélyességgel szokott meg-történni s az ideén is, mint más években, dísz-ebéd fejezi be az ünnepélyt a nagyerdei fűrdő-épületben. Egy ebédjegy ára 2 frt. Jegyek kaphatók Poppé Béla vendéglősnél a nagyerdei fűrdőépületben.

Az országos dalárünnepélyek napjai közelednek. A készülődések a rendező bizott-ságok kebelében lázasan folytak. A dalárök fogadtatása igen fényes lesz, s városunk jó hírnevének minden tekintetben megfelelő. — Várad-utczán tribünök lesznek felállítva, melyekről városunk szívei virágsszóval fogják elárasszani az érkező vendégeket. A diadal-kapu a kistemplom előtt már készült, s mint tudjuk ez is nagy díszlet lesz decorálva.

A nagyvásár már javában tart városunkban. Holnap lesz vásár vasárnapja, a melyen forgalom tudvalevőleg mindig a legna-gyobb szokott lenni. — A mostani vásártól még eddig nem hallottunk annyira rosszat mint a multkoriról. De híhető, hogy most a kereske-dők meglehetősen elégedettek lesznek.

Hol jönnek össze a dalárvendégek? Az országos dalárünnepély alkalmával a hazai dalárök összejöveteli helyét és ismerkedési estélyünk megtartására három csoportra oszt-tattak el a rendező bizottság által és pedig a Bika, Hungaria és Frohner vendéglőkben. Mindegyik dalárök helye előre elkészített jelző-táblákkal lesz kinttetve, úgy hogy ezen ki-jelölt helyiség az egész ünnepélyességek al-kalmával megtartható lesz.

Eszküvő. Biedermann József helybeli nagykereskedőnk Biedermann E. fia f. hó 22-én vezeti oltárhoz Kolozsvárott ottani földbírtokos Horovitz Sámuel leányát Lotti kisasszonyt.

A dalárünnepélyt rendező bizottság holnap d. e. 11 órakor a városháza nagyta-nácstermében gyűlést tart.

Villámcsapás. Csokajból írják lapunk-nak, hogy ott a tegnapelőtti vihar alkalmával egy lecsapott villám 10 munkás embert ntött agyon.

Színházunk belsejében a közelgő dal-

verseny előadások alkalmából tisztogatják s di-szítik. A színpadon a dalversenyzők számára magas tribünöket emeltek. — A jövő színdíny-ben rendkívül szép díszletekben lesz alkalmunk gyönyörködhetni, mert mint halljuk, a jövő hónapban ide érkezik L u k t e m e y e r coburgi festő, hogy itt a kopott díszleteket részben renoválja, részben megújítsa.

A fumi kirándulók tárgyában városunk polgármestere: Simonffy Imre tegnapelőtt értesítette hivatalosan Fiume város polgár-mesterét, — mely szerint a debreczeni és debreczen-vidéki kirándulók az ő vezetésé alatt fognak f. év szeptember 10-ikén delelőtt fél 12 órakor Fiume városába megerkezni; az indulás emel fogva Debreczenből szept. 9-ikén reggel történik, a mint a már több ízben köz-ölve volt.

A tartalékos bakák fegyvergyakorlata ma véget ért. Volt is öröm az öregraszvosta „tesvirek” között, mintha csak egész örökké-valóságig tartott volna az a 13 nap, melynek nyugét lerázták magukról. A bakák, midőn pa-ranesnokuk ma utóljára ejtette ki az isteni „e i n r ü c k e n -t. hatalmas eljenzésben törtek ki. A derek parancsnok Awranov főhad nagy meg is érdemelte a szeretet nyilvánítá-sát, mert a gyakorlat ideje alatt humanusan s ritka jóindulattal viseltetett a tartalékosok iránt, kik olyan laufsíttben marsolnak haza-felé, hogy nincs az a kommandó, a melyik lel-kesebb futásnak indíthatná őket.

Az esős idő ellen nagyon panaszok-nak gazdának. Hátráltatja a csepelest, sőt itt-ott még keresztelben levő búzának is árt. — Különösen a szőlő fejlődésére van azouban rendkívül kártekonny hatása a folyton szemző esőnek s a hűvös légjárásnak. A tengeri és egyéb kapás növények kívántak ugyan az esőt, — de már ezekre sem hat jótékonyan. Anyyi igaz, — hogy rendkívüli időjárás ez augusztus elején.

A Magyarai testvérek jeles zenekara holnap vasárnap a Hungáriában hétfőn pedig a Bikában játszik.

Krecsányi Ignác színgazdátónk csak e hó 20-ig marad Egerben társulatával s aztán Szalontára utazik. Haza a jövő hó 20—22-ike körül érkezik a színtársulat. Egerben nem igen van panasz, mert a közönség igen szép pártol-lásban részesíti a színezetet. Különösen a két új operette enekesű Cs e r v á r i I l k a és V a d n a y V i l m a tünteti ki a közönség. Ez utóbbinak f. hó 8-án volt jutalomjátéka. A színgazd-ászfól sig megett Eger és környéke intel-ligenciával, mely tüntetve adott kifejezést Vadnai kisasszony iránti elismerésének. A színe került „Kisasszony feleségem” című operette első felvonása alatt huszonöt szebbnél szebb koszoru és száznál több bokréta hullott a ked-vencz művésznő lábai elé. Felvonás után, a mikor hetszer szólította őt a lámpák elé a frenetikusan tapsoló közönség, két -gri fiatal ember egy emléket (igen szép kivitelű éks-zer) és egy udvözlő költeményt nyuj tott át, rövid alkalmi beszéd kíséretében. — A zajos tetszésnyilatkozatok még sokszor ki-törttek az előadás alatt, a lelkesedés tüze tá-pot nyerve a kisasszonynak kitűnő játékában. Az előadást az új kaszinó termében 60 teri-tékű lakoma követte, mely alkalommal Verner Gyula joghallgató és Babocsay Sándor városi főügyész mondtak Vadnai kisasszonyhoz in-tézetet lelkes pohárköszöntőket. Ejjel egy ó-ra a lelkesedés a szívekblől átment a lábakra s a vig lakomát táncz és Vadnai kisasszony-nak adott hajnalna zene zárta be.

Érdekes kiállítás nyílik meg e hó 14-én M.-Sz-eten. Rendezi a „Keleti Kárpátok” osz-tálya, Maramaros, Ugocsa, Szatmármegyei házi ipari, — azaz fa-, szövö-, fonadék-, kerami-, műipari és más nyers anyagokból készített — termékeiből, ásványvizeiből és az egész „Ke-leti Kárpátok” osztálya területén levő megyék bányászati termékei és vegyszeti készítmé-nyeiből. A kiállítás iránt nagy érdeklődés mu-tatkozik s a beküldött tárgyak száma megkö-zelíti az ötezeret.

A bor ezim alatt terjedelmes munkát irt az újabb időben tett tapasztalatok alapján, hazai viszonyainkra tekintettel a szaktanodák, valamint a művelt közönség használatára F á b i á n L a j o s M ó r, a debr. keresk. tanoda tanára. E műről a keresk. tanoda évi értesít-őjének ismertetésekor (melyben szintén nap-világot látott) már néhány szóval megemlékez-tünk s igértük, hogy abból mutatóványokat köz-lendünk. Igertünket közelebb be fogjuk vál-tani. A kötet ára nincs feljegyezve.

Megszökött foglyok. Nyiregyházaról távirják a P. N.-nak: Az ejjel 1—2 óra kö-zött az ugynevezett kis fogházból három fog-goly megszökött. Az udvarra ásták ki magu-kat az agyagfalon keresztül, úgy, hogy a ki-vül járó ör nem vehette észre a dolgot. A szökes véletlenül az ügyési éjjeli inspekc-ió után történt. Az eszlári ügyben letartóztatot-tak a fogházból, minthogy nagyon kevés biz-tosságot nyujt, a nagy fogházba régebben át-víttek. A szökevények nem az eszlári ügyben voltak befogva.

Bécs legidősebb asszonya, Simon Jo-hanna tegnapelőtt rövid szenvedés után 103 éves korában meghalt. Az elhunyt 1779-ben született Lapompakon Magyarországon s egész életében a legvirulőbb egészségnek örvendett. Jótéteményeiről és jószívűségéről az egész környéken híres volt. Később Bécsbe költözött s az utóbbi időben a Rosenstein-Gasse 29. számú házában lakott. Két fiut, három leányt, tizennégy unokát és nyolcz dédunokát hagyott hátra.

Különös vezeklés. East Clendonban egy oda való ember elcsábított egy fiatal leányt, de később azt hűtlenül elhagyta. A szerencsét-len leány tiltot viszonyok gyümölcsét a szülés-sel annyira elhanyagolta, hogy a gyermek meg-halt, minek következtében azután az anyát

gyermekgyilkosság miatt bíróság elé állították. A férfi e felett lelkiismereti furdalásokat kap-pott s elment a paphoz, kinek töredelmesen bevallotta bűnét és feloldozást kért. A pap ezt azon feltétel alatt meg is igézte, ha elköve-tett hibáját az egész község előtt beismeri s tőlük bocsánatot kér. A bűnös ebbe bele is egyezett s mult vasárnap mint vezeklő megje-rient a templomban és a községtől bocsánatot kért, mit meg is kapott. A pap azonban ezzel még nem elégedett meg, hanem meghagyta a vezeklőnek, hogy a leány ügyeinek tárgyalásá-nál elhagyott szeretője mellé a vádlottak pad-jára üljön emberünk, ezt szintén megtet e s a jury csak egy hónapi fogságra ítélte a leányt. Ennek letelte után a már most bűnétől telje-sen megszabadult férfi volt szeretőjétől fogja venni.

Aziada” biztosító intézetek. A budapesti ke-reskedelmi és váltótorvényszék f. évi június hó 27-kén augusztus hó 1-én kelt határozatával engedélyezte, mi-szerint az „A z i e n d a” elemi és „A z i e n d a” élet-és jaraékbiztosító társulatok a Szent István koroná egész területén képviselő-egységeket: „Magyarországi kép-viselőség” cím alatt létszithessenek és az elemi bizo-tosító társulatnál Lichtenberg-irgáczt ur mint első, Thaly Elek ur mint második tükár és Zóhrer Román ur mint tükárhelyettes lett bejegyezve, ellenben az életbizosít-ási intézetnél Thaly Elek ur képviselői vezetőnek lett kinevezve. Ezen intézetek mindegyike folyó évi május hó 13-án alakul Bécsben hat-hat millió frank = 240.000 arany forint alapítókével, melyre 40% azaz 2.400.000 frank = 960.000 arany forint azonnal befizet-te ett. Ezzel befejeztetett az évik óta tervezett „Azi-ada Assuratrice” szanrozása, mivel ez a fenteve-zett társulatok al egy az osztrák kormány által enge-délyezett szerződést kötött, mely szerint az új társula-tok az „Azienda Assen atrice” koteleztségeibe lép-nek, márszét pedig az „Azienda Assuratrice” mege-gedte, hogy közgei egyszersmind az új társulatok kérviseletet arszégek. Hasonló szerződés kötöttet Bécs-ben a „Hom életbiztosító bankkai” (Vaterländische Lebensversicherungsbank), ennek biztosítási, passzívái és aktívái átvételét illetőleg. A jogi viszony mindket intézet és biztosított felek között ezen szerződés által nem szenved, amennyiben jogában áll mindenkinek régi kötvényeit az új társulatok által kicseréltetni.

Köbányai sertésüzlet. A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. — aug. 11.

Az üzlet változatlan. — Magyar fiatal ne-héz 61 1/2 — 62 kr, közép 60—61 kr. Szedett nehéz 57 1/2 — 58 1/2 kr, közép 58—59 kr, könnyű 58—58 1/2 kr. Romániai bakonyi nehéz 59—61 kr átmeneti, közép 58—59 kr átmeneti. Szerbiai nehéz 61 kr átmeneti, közép 58—59 kr átme-neti.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos **Vártesi Arnold.** Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.**

Nyilt-ter.

Tehenek és koczák a gazd. tanintézetből.

Folyó hó 13-kán d. e. a lódíjazás al-kalmával a nagyerdőn a kir. gazd. taninté-zet **kisorolt számfelletti** tehenei és tiszta mangalicza koczái elárvereztetnek.

27

A nyári idény vége felé közeledvén, az alantabb elősorolt czikkek tetemes leszállított árban kaphatók:

Baum Miksánál,	
Legyezők	9 króló forint 3 —ig.
Nápernyők	54 " " 5 — "
Miederek	48 " " 4 — "
Nyakkendők	7 " " 2 — "
Női reggeli ruhák 1.62	" " 3.50 "
" alsó szoknyák 90	" " 2 — "
" gallér és kézelő 27	" " 1.50 "
" kötők	27 " " 1.50 "
Férfi ingek	54 " " 2.50 "
Futó szonyegek	20 " " 80 "
Gyermekek börtöpanok 27	" " 68 "

27

Tudomásul.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy a nagy-czegléd-utczán s a színházzal szemben levő vendéglőt, mely atyám nehai Király Mihály vezetése alatt éveken át virágzott — megvettem, és azt a saját felelősségemre tovább vezettem. Igyekezní fogok, hogy a t. közönség eddigi pártfogását, kitűnő etelek és tiszta kezeletű borok pontos kiszolgálásával továbbra is kiérdemeljem. Debreczen, 1882. aug. 12.

Tisztelettel **Király Lajos,** vendéglős.

Figyelemreméltó.

Epilepsiában (nehéz korban) görcsökben és ideggyöngeségben

szenvedők biztos gyógyulást nyernek az en rendszerem szerint. Fizeset csak a tapasztalt siker után. Le-vélben is értekezhetni. Százan meg százan ki-gyógyultak már általam.

Prof. Ch. Albert. Páris. 29. Avenue de Wagram. 29.

Közkívánatra még e hó 15-ig látható
15-én visszavonhatlanul utolsó előadás
KLEEBERG F.
legnagyobb állatsereglete a világon.
A nagy vásár-téren.



Az állatseregletben vannak: viziló, egy szarvorrú, 2 elefánt, 3 király tigris, 12 orosz lán, jaguár, leopárd, hiéna, zebra, giraff, strucz, nagy gyűjtemény mindenféle majom fajtákból és több más állatok.
Az állatsereglet nyitva van reggeli 9 órától este 10 óráig. Előadás, idomítás és étetés délután 4 órakor és este 7 órakor.

Belépti-díjak: I. hely 70 kr., II. hely 40 kr., III. hely 20 kr. — 10 éven alóli gyermekek az I. II. helyen a felét fizetik.
Katalogusok különféle nyelveken a pénztárnál kaphatók.
Hibás, de egészséges lovak és házi nyulak levágatás végett megvételnek.

Legolcsóbb forrás.

JÁTÉKSZEREKET

Utazó-bőröndök és táskákat, kalapokat urak és nők számára mindenféle norinbergi és diszmű czikkeket és varrógépeket bámulatos olcsó árban és részletfizetésre ajánl

Fried J.,

Piacz-utca, Huber J. ruharaktára mellett.

Ugyanott kaphatók eredeti Mayer-féle Trieuró (Konkolyozók) a legjutányosab eladási vagy naponkénti bérbeadási árak mellett.

Apró hirdetések.

- Német ajku leánykák közvetlen a S. epe-ségről megrendelhetők intéz. tükben, még pedig kisebbek gyermekek melé 2-3 frt., nagyobbak a szobaleányi teendőkre 4-5 frt. havi fizetés mellett.
- A piacchoz közel két ujonnan épült bolt-helyiség kiadó Értekezhetni intézetünkben.
- Egy kiténő bizonyítványokkal ellátott okleveles kertész alkalmazást keres.
- Folkereinek mindazon haz- és földirtásokok, kiknek házak vagy földjük volna eladó, vagy haszonbérbeadó, — hogy azokat intézetünkben előjegyeztesni sziveskedjenek
- 25% 28 □ öl 1/2, 3/4 nyilas ondódi föld eladó.
- 6900 frt 8-os kamatra kiadó
- A főteren 2 szoba — irodának alkalmas — kiadó.
- Uj- és ó-borok jutányos áron eladók.
- Keresetek egy kereskedő segéd, a ki a terményüzletben is bir jártassággal.
- Er-Adonyhoz közel 200 hold föld épületekkel, 24 hold dohány engedélyvel, belső curiával együtt eladó.
- Boldogfalvai kertben 5 kapa szőlő szép épülettel együtt, eladó.
- Egy jó karban levő zongora eladó.
- Kunhegyesen egy jó karban levő haz három bolt-helyiséggel s a hozzá tartozókkal együtt eladó. A ház mellett kert is van, évi jövedelme 800 frt. Értekezhetni intézetünkben.
- H. Nánason 600 köblös föld épülettel együtt kiadó.
- Egy szegény ember 10 éves csinos külsejű kis leányát, örökbe óhajja adni. — Bővebb értesítést irodánkban.
- Egy fűszerkereskedés teljes felszereléssel, lakosztályal együtt kiadó.
- Koszt és lakás közvetítettik.
- Egy okleveles gépész alkalmazást keres.
- Varró-leánykák felfogadtatnak.
- Kereskedő segédek alkalmazást nyerneek.
- Több jó és alkalmas lakosztály kiadó.
- Üzgnokok kedvező feltételek mellett felfogadtatnak. — Értekezhetni intézetünkben
- 6 hold majorsági föld eladó.

Ilyenmü apró hirdetések 25-50 krért, nagyobbak pedig aránylag a legolcsóbb díjak mellett felvételnek TURAY FARKAS közvetítő és tudakozó intézetében, Miklós-utca sarkán a megyeházzal szemben. Ugyanott mindkét nembeli, jó bizonyítványokkal ellátott cseédek megrendelhetők.

HARMONIKA-GYÁR.

Gröt Antal Bécs (VII. Schottenfeld-gasse 24.)
Ajánlja a lincai 1869. és bécsi 1875-iki kiállítás-on díjazott kiténő munkáit a legolcsóbb áron kicsinyben és nagyban.
Arjegyzék ingyen küldetik.

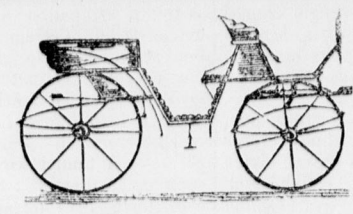
Arverési hirdetés.

Melyszerint közönséggé tétetik hogy az árverés, mely a város tulajdonaihoz tartozó vadászati jognak 10 évre leendő bérbe adása iránt a folyó évi július hó 31-ik napján a város házánál megtartatott — az egy parlagi parcellán kívül, a többi vadászterületekre nézve nem sikerülvén: a végett újabb határ időül folyó 1882-ik évi augusztus hó 14-ik napjának délelőtt 9 órája a városháza nagy tanács termébe, azon este pedig, ha talán az akkor elfoglalva lenne a kis tanács termembe oly móddal tüzetett ki és tétetik a közönséggé, hogy az árverés kizárólag parcellánként fog történni, s az árverés kezdetéig zárt ajánlatok is elfogadtatnak de tartozik ajánlat levő zárt ajánlatában, mind a parcellákat egyenként megnevezni, mind az azokért ajánlott összeget külön-külön kitenni, mivel a másként szerkesztendő ajánlatok elnem fogadtatnak.
Egyszersmind a bérleni kívánók arra is figyelmeztetnek, hogy az árverési felvételek — melyekből mind a vadász területek csoportonként mind azok kikiálltási áraik megtudhatók — a számvevőihivatalnál közszemlére ki vannak téve.

Debreczen 1882 augusztus 7-én.
A városi tanácstól.

Figyelmeztetés.

Az országos magyar gazdasági egyesület pártfogása és felügyelete alatt álló **terménybizományi üzlet**
Budapest, V. fő-ut 1. sz. (Akadémia bérház) országos termények legczélsezerübb értékesítését állomáson átvéve vagy Budapestben jutányos díjak mellett teljesíti, Konsignálendő áruhoz kölcsönzésekét 7 napra 3/4 krajczárért szolgál megkeresésre felvilágosító költségmegtérítést, kívánatra üzletmenet-értesítőt küld, cseplési időnyre ajánl:
legfinomabb gépeket, paraffin-kenőcs gabonaszak, ponyvafeketek.
Buzapézolóház I. osztályú rézgálicot stb. árjegyzék szerint.
Kékkő 5-10-25 kilós csomagolásban 100 kilónként 2 forattal drágább.
Szavaszt Testvérek.



Oravszky János kocsigyáros.

DEBRECZENBEN

darabos utczai saját házában a collégium sorján,

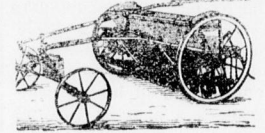
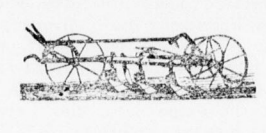
ajánlja legnagyobb választékban levő kész kocsijait minden nemben; továbbá Debreczen és vidékének talajához legczélsezerübb, egész új szerkezettel ellátott könnyű homok-futó kocsijait, valamint diszes hintóit, melyek pár percz alatt egészen nyitott, vagy egészen zárott kocsikká alakíthatók.
Valamint mindenféle kocsik kijavitása és becséreltetése ugy helyben, mint vidékre a legutányosabb áron eszközöltetik. Mindennemü kovács és kerékgyártó munkák saját műhelyemben pontosan végeztetnek.
Minden vásárlkor nagy-hatvan-utca végén tartok nagy készletet gyártmányaimból.
Kérem a nagyérdemü közönség pártfogását, mit már eddig is nagy mérvben kinyernem sikerült.

Borsányi Viktor

gazdasági gépész

Debreczen, N-Várad-utca 2227. szám alatt.

Ajánlja ujonnan épített s berendezett dus tartalmu gépraktárát, legújabb szerkezetü könnyü járgány cseplőgépeit, különféle szelelő, valamint Backer-féle rostait aszög-választó szerkezettel, — suly szerint választó Export-rostait konkoly s búkköny-választóit (Trieur) különféle egy és három barázdás ekéit skót és Howard boronait, vető-gépeit, szecska- s répa-vágó, tengeri-morz-olóit, könnyüen kezelhető ruhamangurlo gépeit és minden egyéb kiténő szerkezetü gazdasági gépeit a legolcsóbb áron s kedvező feltételek mellett.
Készletben tart gőz-cseplőgépekhez való tengelyek, rézperselyek, aczel dobsinek csavarok dugattyu karikák (Kolbenringe) stb. részleteket.
Gépműhelyében teljesít mindenféle gép és kazán javításokat a legpontosabban jutányos árak mellett.



A Sack Rudolf-fele gazdasági gépgyár

magyarországi képviselője Propper Sámuel tudomására hozza a n. é. gazdaközönségnek, miszerint a nevezett gépgyárnak gyártmányai, — melyek több versenyen díjaztattak és czélsezerőségük mellett könnyűek, szilárdak és jutányosak — ezentul gyári áron Debreczenben is

BERGER HENRIK urnál

megrendelhetők, sőt ezen czégnél a most legkeresettebb **hármás ekék** készletben is tartatnak. — A Sack-fele hármás ekék e vidéken kötött — és könnyü talajon egyaránt kiténő sikerrel működnek, a debreczeni czukorgyár gazdaságában pedig majd kiválóan ezen gyárnak gépei és eszközei használtatnak.

Mindenféle természetes ásvány és gyógyvizeket

(ez évi nyári töltésüt — mint — legsikeresebbet) u. m. bártfai, bilini, borszéki, bikszádi, budai, karlsbadi, eszi, cigelkai, emsi, Eger-só és Ferencz-forrás, friedrichshalli, gieszhübbi, gleichenbergi, halli, ivándai, koritniczai, kis-singi-Rákóczy, luhi, lipiki, marienbadi, mohai-Agnes, parádi, selti, szolyvai, szulini, preblauti stb.

TOVÁBBÁ:

Mindenféle olajban törött kész festékeket, lenolajat, lenkenőzét, (firneisot) ecetet, kiténő és gyorsan száradó szoba-lagot, mely a behúzás után két óra mulva tökéletesen megszárad.

VALAMINT:

Tátrai és lipitói turót, ementhali, grói, valódi francia Imperial és hagenbergi sajtokat, sajtogácsát (quarglit) és VÉGRE:

A legjobb minőségű fűszer-árúkat, különösen pedig tisztán kezelt kávéimat, mely ugy minőségre, mint jutányosságánál fogva versenyez bárhonnan beszerzetekkel is, pontos kiszolgálás és jutányos áron ajánl.

A frankfurti eczet főraktára.

Varga Lajos,

fűszerkereskedő, piac-utca, a távirda és posta-épület mellett.

A „Tisza“ bizt. társaság házában a volt Berghoffer bolt helyiség kiadó.

Értekezhetni felőle Huszár Károllyal. Ugyanott töczös és sámsomi borok kaphatók.

Ispán

kerestetik egy nagyobb kiterjedésü homok talaju mezőfű-gazdaságba Pusztá-Abára, Bal-kány község mellett. (Szabolcsmegye.) Értekezhetni Debreczenben Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében is.